

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{240530}}

Tid: 14:30–17:00

Plats: Sjöfartssalen Rådhuset

Paragrafer:

Närvarande

Ledamöter

Soraya Post

Tuula Friman

Juha Nyman

Bianca Knutsson

Blerta Hoti (S)

Klas Forsberg (Mp)

Christer Oxien (L)

Karin Östring Bergman ©

Agneta Kjaerbeck (SD)

Övriga närvarande

Anna Lundquist, Maria Dimitri, Romano Center i Väst. För nämnden för demokrati och medborgarservice: Björn Jedvert, Henrik Ryberg, Emma Ylivallo Altenhammar, Jersper Berglund, Ulf Johansson, Johan Svensson. Eva Englund, förvaltningsdirektör förvaltningen för demokrati och medborgarservice.[Namn]

Justeringsdag: 2024-xx-xx

Underskrifter

Sekreterare

Stina Hansson

Ordförande

Rami Raim

Justerande

Klas Forsberg

§ 1

Ordföranden öppnade mötet

§ 2

Föregående mötesprotokoll godkändes

§ 3

Soraya Post valdes till justerare

§ 4

Dagordningen fastställdes

§ 5

Stående punkt – kort uppdatering efter föregående sammanträde

- Uppdatering angående nominering av nya ledamöter.

§ 6 Dialog med nämnden för demokrati och medborgarservice med anledning av förslag att lägga ner Romano Center i Väst.

Gäster: Jesper Berglund (V), Björn Jedvert (L), Henrik Ryberg (M), Emma Ylivallo Altenhammar (SD), Ulf Johansson (S), Jonas Svensson (mp), Mattias Arvidsson (D), Karin Östring Bergman ©.

Blerta Hoti inleder.

Samordnaren presenterar rådet.

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{240530}}

Soraya presenterar varför Göteborgs stad har inrättat RCV samt grunden i lagstiftningen och strategin för romsk inkludering. Samt välkomnar till dialog om förslaget att lägga ner RCV.

Soraya betonar att Romano Center inte kan nå målen i strategin själva utan behöver stöd av andra verksamheter för att genomföra sitt uppdrag. RCV räcker ut sin hand till andra verksamheter.

Ordföranden i nämnden för demokrati och medborgarservice Jesper Berglund inleder dialogen. Han lämnar åt oppositionen att svara på frågan om varför de föreslagit att lägga ner RCV. Han förklarar att RCV var ifrågasatt efter mordet på Nadja Blom och att styret då valde att utreda centret för att se om det gör det som sagts, om det finns andra saker centret borde göra och om det kan användas i stadens arbete mot hedersförtryck.

I rapporten fanns utvecklingsförslag och RCV har en plan för utveckling som styret är nöjda med. Efter det har utvecklingsarbetet fortgått. Vi får rapporter om hur arbetet har gått och det är först därefter som politiken går in.

Björn Jedvert tar vid som andre ordförande och representant för oppositionen. Han lyfter bristande samråd och otillgänglighet. Betonar att arbetet med romsk inkludering är viktigt och inte ska avslutas. Men RCVs historia har varit halvtökig vilket haft negativ inverkan och påverkat förtroendet. Det har varit personal som deltagit i romani kris, personalomsättning, förslag på ändrad hemvist, kränkingsanmälningar. Det stör effektiviteten. Avdelningschefen säger att vi har en lång väg att gå. Förvaltningen är liten och har en spretig verksamhet. Kanske att verksamheten ska höra hemma inom en annan nämnd. För att få bättre tillgänglighet och högre effektivitet. Men nu har våra yrkanden lagts ner så ni följer vi planen för utvecklings framåt. Så får vi utvärdera det.

Henrik Ryberg delar mycket av det som Björn sagt. Han betonar också att M velat ha med frågan om hemvist i utredningen men det blev inte så. Det är inte säkert att den organisationen vi kom fram till för 10 år sen är den bästa nu.

Emma Altenhammar håller med föregående talare. Vårt ställningstagande är att romsk inkludering ska ske i verksamheterna, som IoP eller i samverkan med civilsamhället. Vi ser kanske inte att uppdraget fyller de behov som finns utan att det blir mer symboliskt. Men nu jobbar de vidare med planen som satts upp. Jag hoppas det blir bättre men ibland måste vi ha gränsdragningar för vad som är ok. Det är grunden till vårt ställningstagande.

Jonas Svensson kommenterar uppdraget för centret. Å ena sidan stödja romer och å andra sidan stödja staden. Där är det tydligt inom staden att det är en viktig verksamhet. Att det är en egen organisation gör att man får ett tydligt fokus på frågan. Om man flyttade det in i socialtjänsten skulle det försvinna. Sen finns det säkert förbättringar att göra.

Ulf Johansson tycker att RCV har en viktig roll att fylla och kan utvecklas. Men det är majoritetens förbannade skyldighet att ta ansvar för minoriteten. Allt annat leder till slitningar. I övrigt delar han Jespers och Jonas bild.

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{240530}}

Klas Forsberg ger bakgrund till RCV. Han betonar centrets berättigande. Det står på tre ben, att stödja internt, vara en bro till den romska gruppen men också att vara delaktig i enskilda ärenden. Det är för mycket och det borde avgränsas. Att hantera enskilda ärenden har en tendens att ta mycket tid och skulle istället kunna placeras på verksamheterna.

Karin Östring Bergman berättar att hon inte börjat i rådet när mordet uppmärksammades. Hon betonar att nämnden hade en skyldighet att undersöka att skattemedel används på ett bra sätt så det blev en utredning. Utredningen gav inte anledning till förslag att lägga ner. Så med de styrande blev beslutet att fortsätta. När hon nu kommit med i romska rådet har hon lärt mig mycket mer om RCV. Men det är ett problem att man ska behöva vara med i rådet för att få en tydlig bild av vad RCV gör. Det är en brist att det inte finns ett tydligt dokument där det går att läsa vad uppdraget är.

Soraya Post väljer att prata som romsk kvinna i Göteborg. Sen mordet på Hisingen så har situationen gått tillbaka till 50-talt igen. Rädsla och oro. Hon har lyckats skapa sig en självbild som första klassens medborgare år 2000. Hela hennes barndom och ungdom sen 1956 består av att känna sig som andra klassens medborgare. Efter mordet, ett mord, av alla andra kvinnormord. Kvinnor dör pga mäns våld och pga heder. Men det här mordet påverkade en hel grupp. Hela gruppen straffades, redan innan rättegången. Man tog sig rätten att bedöma och fördöma. Tredje makten gjorde allt för att få en guldspade. I 45 år har hon jobbat för mänskliga rättigheter, suttit i flera statliga kommittéer med fokus MR. Nu var hon rädd att åka en hållplats med spårvagnen, livrädd att få en spottloska. Hon tog inte mina barnbarn till affären för hon tänkte att kanske igen ska de få se sina föräldrar och morföräldrar kränkta. Hela tiden en oro. Hon säger att hon satt inte med i bilen som mördade Nadja. I ett års tid störde det vår arbetsro på RCV. Det var journalister. Det var en del hot. Och hon kunde inte identifiera sig i den bilden som beskrevs. Eftersom hon varit offentlig avkrävdes hon svar om romano kris, mm. Hon vägrade. Hon säger att hon har fullt förtroende för rättsväsendet. Förtroendet från romerna för RCV är inte skadat. De tyckte vi borde stå upp och förklara och plocka ner de negativa strömningarna, för de blev negativt påverkade.

Rådet tycker inte RCV har fel hemvist. Det ligger bra under demokrati och medborgarservice. Vi är inte en social grupp. Vi är en etnisk grupp, vi ska ha samma rättigheter som alla andra. Vi är inte socialfall. Vi vill inte drunkna i något annat på en jättestor förvaltning.

De problem som beskrivits – vilken verksamhet som behöver gå igenom det fungerar felfritt. Göteborgs stad har till och med vunnit ett EU-pris för det goda arbete som RCV har gjort. Var det med när centret ifrågasattes. Hon betonar att rådets minoritetsledamöter har känt sig oerhört kränkta och tänkt det började så bra. Göteborg har varit en stad i framkant, gör inte så att det hamnar i bakkant. Ge RCV en chans. Här finns personer som har expertis som ingen kan jämföra sig med. Man kan inte skapa en förändring på några år. Det är 500 år av antiziganism. Därför sa jag samverkan med stadens andra verksamheter. Jag vill säga, det är bra att ni finns, jag älskar politiker. Vi ska vara rädda

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{240530}}

om Göteborg. Romer i Göteborg. Mitt liv i Göteborg är värdefullt. Jag är första klassens medborgare och ingen ska ta det ifrån mig.

Jesper lyfter att det finns en rasistisk underton och oförståelse i diskussionen som varit. Synpunkter som kommit upp är att RCV är en uppfostringsanstalt, eller att det är separatism. Har man den föreställningen så är det lätt att utifrån medierapporteringen se att RCV misslyckats. Uppdraget är inte att romer ska bli som majoritetssvenskar. RCV ligger rätt men måste ha ett bra arbete ut mot resten av staden.

Blerta lyfter frågan av vad som är rätt uppgift för centret, mot bakgrund av det som framkommit i rapporten. Givet åtstramningar hur kan vi utveckla centret. Hur kan vi sänka trösklarna.

Klas Forsberg lyfter att frågan om hemvist har utretts och det enda alternativet var stadsledningskontoret och de har inte den typen av verksamhet idag så det är inte ett alternativ.

Samordnaren presenterar de utvecklingsmöjligheter de ser – se ppt. Emma Altenhammar frågar om beräkningar gjorts på vad det kostar. Soraya betonar att mycket föreslås betalas av projektpengar. Men också win-win genom att folk får arbete. Blerta frågar om har RCV har muskler att söka pengar. Hon betonar också att förskolenämnden har behov av fokus på uppsökande där RCV kunde spela en roll. Anna Lundquist på RCV berättar bland annat om statsbidragsansökan för att anställa en romsk invånarguide.

Bianca Knutsson ställer frågan varför RCV har delad chef med andra enheter? Varför har man inte en egen chef. Eva Englund, förvaltningsdirektör, svarar att det är ingen stor strategisk analys bakom det. Anna har tre uppdrag. Regnbågshuset och teckenspråksforum. Soraya betonar att Anna lyft verksamheten men att den samtidigt varit utan chef i flera år och kanske behöver en egen.

Henrik Ryberg menar att han hör mellan raderna att man vill att det ska vara mycket egna lösningar men ser att det är bättre att lösningarna är lika. Behövs det extra lösningar så får man titta på det, annars så likt som möjligt. Soraya betonar att de försöker komma ifall privilegiet.

Jonas Svensson tackar för listan på utvecklingsområden och betonar behovet att fokusera på arbetsmiljön. Agneta Kjaerbeck menar att om RCV ska ha en egen chef så tar det resurser från annat.

Ulf Johansson betonar att det varit väldigt intressant och att han berördes av Sorayas anförande. Han kommer själv från Hisingen och refererar till hur Inlandsgatan benämns.

Klas Forsberg menar att RCV inte kan lösa inkluderingen för romer i Göteborg, de räcker helt enkelt inte till. Därför måste de jobba genom andra. Och då måste man lägga upp utvecklingsområden, jobba med civilsamhällen, projekt och annat. Det är det sättet man måste få till och få en ledning som kan stå upp även när det blåser.

Blerta Hoti tackar nämnden för demokrati och medborgarservice för en viktig dialog.

§ 7 PAUS

§ 8 Dialog om romsk konferens i Göteborg

Gäster: Anna Lundquist och Maria Dimitri från RCV.

Anna Lundquist och Maria Dimitri presenterar förslaget om att ha en årlig konferens på samma sätt som RIKC i Malmö, eller som en egen version utifrån behov. Alternativen är att ha en på samma sätt som den i Malmö, eller att ha en konferens för Västra Götaland som kan vandra mellan kommuner, med start i Göteborg 2025 och slut i Göteborg 2032. Då med ett lite annat fokus på det som görs och hur vi kan inspirera varandra.

Maria tillägger att tanken också är att visa upp stadens verksamheter och skapa kontakt i nätverket. Samt fokusera på arbete och utbildning som viktigt tema. Personalen på RCV kämpar med att komma ut i förvaltningarna och vill stärka möjligheterna till det.

Rådsledamöterna bjuds in att ha synpunkter. Soraya svarar att några från rådet varit där i två år. Minoritetsledamöterna har diskuterat förslaget och tycker det är en bra idé. Blerta menar att det är ett ypperligt tillfälle att följa upp stadens arbete och se utmaningarna framåt. Det blir också tio år efter beslutet om RCV. Soraya lyfter att förslaget är att ha det i samband med åttonde april, så att man får ihop romska veckan.

Blerta konstaterar att det finns ett intresse och behöver klargöras olika roller om det ska bli genomförbart. Bianca, Juha och Tuula stödjer förslaget och betonar vikten av att synliggöra alla romska grupper. Agneta lyfter frågan om finansiering och med ett regionalt perspektiv kan regionen och länsstyrelsen bidra. Målgruppen är både romer och tjänstepersoner och att inkludera unga romer. Det behöver även knytas ihop med kompetensförsörjningen.

Blerta konstateras att det kan föras till protokollet att rådet ställer sig stödjande till organiserandet av en konferens och inväntar en formell förfrågan när finansieringen undersökts.

§ 9 Övriga frågor

Protokoll (nr 3)

Sammanträdesdatum: {{240530}}

Soraya lyfter att det varit lågt deltagande och Stina ska kontakta de som varit frånvarande mycket.

§ 11

Ordföranden avslutade sammanträdet.

Göteborgs stads råd för den nationella minoriteten romer

Sammanträde 240530

Göteborgs stads råd för den nationella minoriteten romer

- 2017 efter en omfattande dialogprocess om hållbara samrådsformer i samverkan med SKR
- EU-ramverk för nationella minoriteter – delaktighet och reellt inflytande
- Lagstiftning: systematiska samråd kring frågor som berör dem
- Syfte från reglementet:

Rådet ska bidra till att staden säkerställer den nationella minoriteten romers mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för romer i staden

- 10 representanter från minoriteten utses av minoriteten
- Representation från samtliga partier i kommunstyrelsen
- 2 ordförande en politisk representant och en minoritetsrepresentant
- Svarar på remisser, tar initiativ till utveckling
- Referensgrupp till RCV med representation från samtliga fem undergrupper

Mandatperioden 2022-2026

- Fyra strategiska frågor:
- Äldrevård
- Modersmålsundervisning och antiziganism i skolan
- socialtjänstens omhändertagande av barn med respekt för nationella minoritetsrättigheter och existerande utsatthet
- Synlighet för romsk kultur, tradition och liv på stadens kulturinstitutioner

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

- Informeras om sina rättigheter och det allmännas ansvar
- Det allmänna har ett särskilt ansvar att skydda och främja de nationella minoritetsspråken
- Samt möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige, särskilt barns utveckling av en kulturell identitet
- Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor genom strukturerad dialog, särskilt barn och unga
- Kommunen ska erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar nat min språket om kommunen har tillgång till personal med sådana språkkunskaper. Samt beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet.

Den nationella strategin för romsk inkludering 2012-2032

- Bakgrund: Romernas tillvaro i Sverige har under århundranden präglats av diskriminering och utanförskap.
- Den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom.
- Genomförandet av strategin bör präglas av romsk delaktighet och inflytande
- Utbildning
- Arbete
- Bostad
- Hälsa, social omsorg och trygghet
- Kultur och språk
- Civilsamhällets organisering

Romano Centers uppdrag

- Beslut 2014-12-10 baserat på förstudie
- Placering på DM beslut 2015-09-25
- Syftet med verksamheten är således att säkerställa att romers rättigheter respekteras inom kommunens ordinarie verksamhet på samma villkor som för icke-romer.
- I samband med beslutet lyftes en politisk viljeyttring om att nämnden för konsument- och medborgarservice ansågs vara lämplig hemvist för centret. Detta utifrån nämndens starka fokus på medborgarperspektivet snarare än socialt stödjande perspektiv.
- Centrets syfte är att inte längre behövas

Förutsättningar för uppdraget

- RCV på plats i egna lokaler 2018
- 2018-2021 chefer och tid utan chef
- 2020-2022 Covid-19
- 2022 Rådet identifierade brister i arbetsmiljö pga av frånvaro av närvarande chef - Rekrytering av enhetschef efter påtryckning från rådet
- 2022 - Mordet på Hisingen, GPs rapportering och stadens bristande stöd

Varför är RCV viktigt?

- 1) en verksamhet dit romer, särskilt unga kan vända sig för att få hjälp som fungerar. De kommer inte vända sig till ordinarie verksamheter.
- 2) äldre och barnfamiljer kan få hjälp med sina frågor
- 3) resurs för staden i arbetet med romsk inkludering
- 5) erkännande av romer som folkgrupp, vi finns och får va del av samhället utan att assimileras
- 6) skapa förtroende och tillit – långsiktigt,
- 7) trygghet – inte bemötas med antiziganism
- 8) bevara och främja kultur och identitet
- 9) utbildning och kunskap för romer och icke-romer.
- 10) socialt stöd och samhällsvägledning även för nyanlända.

Dialogfrågor:

- Vad tycker ni skulle vara rätt uppgift för centret?
- Vad har föranlett förslaget att lägga ner?
- Vad kan RCV utveckla? Rådets förslag och diskussion
- Hur tar vi ansvar för RCV framöver?

Utvecklingsområden

- 1) Söka fler statsbidrag och projekt för att testa - måste ske på chefsnivå
- 2) Möjligheter till arbetstillfällen – projektanställningar win-win,
- 3) Mer romskt tänk – arbeta på ett sätt som vi vet fungerar för romer – kanske projekt låter oss göra det?,
- 5) Delaktighet från minoriteten i vad som ska göras,
- 6) Stöd till civilsamhället,
- 7) Kompetenshöja personalen,
- 9) Mer samarbete nationellt och internationellt – hur gör andra, studiebesök
- 10) Verksamhetsplanering och utveckling. Bygga upp system för mätbara mål och dokumentation.
- 11) Definiera fokusområden.
- 12) Platsen – stort steg att ta sig dit, och begränsade öppettider när folk går i skolan och arbetar. Hur arbeta där romerna finns. En lokal där föreningar skulle kunna vara andra tider. Skapa en filial någonstans.
- 13) Att personal vidareutbildas till chefskompetens genom att gå bredvid chef. Win-win.